

Olsztyn, dnia 10 lipca 2014 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
FK-V.431.12.2014**

**Szanowny Pan
Jan Zygmunt Przyborski
Wójt Gminy Iłowo-Osada**

**ul. Wyzwolenia 5
13-240 Iłowo-Osada**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Gminy w Iłowie-Osady, ul. Wyzwolenia 5, 13-240 Iłowo-Osada.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Jan Zygmunt Przyborski – Wójt Gminy Iłowo-Osada, wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 5 grudnia 2010 r.,
- Pan Marek Wiśniewski – Zastępca Wójta Gminy Iłowo-Osada, powołany z dniem 2 grudnia 2002 r.,
- Pani Barbara Płoskońska – Sekretarz Gminy Iłowo-Osada, powołana z dniem 19 października 1990 r.,
- Pani Irena Roda – Skarbnik Gminy Iłowo-Osada, powołana z dniem 9 lipca 1990 r.

Kontrolę przeprowadziła Anna Raczkowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie upoważnienia: Nr FK-VI.0030.347.2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r.

Termin kontroli: 9 kwietnia – 9 maja 2014 r., z przerwą w dniach: 10, 14, 16-18, 22 kwietnia 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej na str. 1 pod pozycją nr 2.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2013 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).

[Akta kontroli: III.1-9]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się

pozytywnie z uchybieniami

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej.

1.1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK.4/2013 z dnia 21 lutego 2013 r. ustalił dla Gminy Iłowo-Osada plan dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień na 2013 r. w wysokości **4.086.187 zł**.

Ww. plan został zmieniony 30 decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację ww. zadań wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła **5.607.154,29 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. **5.573.736,29 zł**, z czego wykorzystła **5.530.454,31 zł**.

1.2. Analiza wprowadzenia planu dotacji udzielonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy Iłowo-Osada wykazała, że przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, jak również w planie wydatków, z uwzględnieniem ich przeznaczenia, w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej.

Tym samym wypełniono dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

1.3. Kwota dotacji niewykorzystanych wyniosła łącznie **43.281,98 zł** i została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

1.4. Na podstawie kontroli sprawozdań budżetowych Rb-50 oraz Rb-27ZZ sporządzanych na koniec 2013 r. przez Gminę Iłowo-Osada oraz GOPS w Iłowie-Osadzie, ustalono, że:

- kwoty wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ i Rb-50 zgodne były z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych,
- kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych sporządzanych przez Urząd Gminy zgodne były z ewidencją księgową,
- sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Wójta i Skarbnika Gminy (sprawozdania zbiorcze) oraz Kierownika jednostki i Głównego Księgowego (sprawozdania jednostkowe),

- sprawozdania przekazywane były do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminów określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

1.5. Stwierdzone nieprawidłowości.

Sprawozdania Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 r. zbiorcze oraz jednostkowe (składane do Urzędu Gminy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej) sporządzane były sposobem nieprawidłowy, tj. w kolumnie 8 *Dochody przekazane* nie wykazywano kwoty dochodów przekazanych odpowiednio do dnia 8 i 5 stycznia 2014 r. Jest to sprzeczne z przepisami zawartymi w załączniku nr 39 § 6 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U Nr 20, poz. 103), zgodnie z którymi w sprawozdaniu jednostkowym za 4 kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych z uwzględnieniem dochodów przekazanych do 5 stycznia roku następującego po roku budżetowym, natomiast w sprawozdaniu zbiorczym za 4 kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych z uwzględnieniem dochodów przekazanych do 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym.

Skutkowało to przekazaniem błędnej informacji dla Wójta Gminy oraz dysponenta głównego (Wojewody Warmińsko-Mazurskiego) o wykonanych dochodach jednostki w łącznej kwocie 396,36 zł.

W sprawie przyczyn nieprawidłowego sporządzania ww. sprawozdań wyjaśnienia złożyły:

- Pani Anna Szulc – Główny Księgowy w GOPS (osoba odpowiedzialna), zgodnie z którym błędne sporządzanie sprawozdań spowodowane było tym, iż (cyt.): „*Dochody (...), które wpłynęły na rachunek bankowy 31 grudnia 2013 roku nie zostały ujęte jako dochody przekazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 tylko w sprawozdaniu RB-27ZZ za I kwartał 2014.*”
- Pani Barbara Pokropska – podinspektor ds. księgowości budżetowej Urzędu Gminy (osoba odpowiedzialna), zgodnie z którym błędne sporządzanie sprawozdań spowodowane było tym, iż (cyt.): „*(...) dochody z tytułu wpłat do Budżetu Państwa na dzień 31 grudnia były ujęte w sprawozdaniach za I kwartał następnego roku. Taką informację i wyjaśnienie aby tak klasyfikować uzyskałam w rozmowie telefonicznej z Urzędem Wojewódzkim.*”

- 1.6. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej działalność jednostki, pomimo opisanych wyżej odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: IV.1-57]

2. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

- 2.1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację bieżących zadań z zakresu administracji rządowej, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 4.288.638,29 zł. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. dotacje w wysokości 4.255.541,29 zł, z czego wykorzystwała 4.251.447,40 zł, tj. 99,9%.

Wykorzystane środki finansowe dotyczyły następujących rozdziałów:

- rozdział 01095 – 318.954,29 zł,
- rozdział 75011 – 44.613,00 zł,
- rozdział 85203 – 378.381,33 zł,
- rozdział 85212 – 3.417.921,16 zł,
- rozdział 85213 – 24.177,62 zł,
- rozdział 85295 – 67.400,00 zł.

2.2. Analiza zakresów czynności pracowników wynagradzanych w ramach otrzymanych dotacji wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów a przeznaczeniem dotacji, na które została udzielona.

2.3. Dowody księgowe na podstawie, których realizowano wydatki:

- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2013 r., poz. 330),
- zawierały prawidłową klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.) – poza jednym niżej opisanym przypadkiem,
- posiadały adnotację o dokonaniu wydatku, względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
- zostały właściwie zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.),
- zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika Gminy, natomiast w przypadku GOPS przez Głównego Księgowego,
- zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67).

2.4. Stwierdzone nieprawidłowości.

2.4.1. W Środowiskowym Domu Samopomocy w Iłowie-Osadzie w dniu 27 grudnia 2013 r. ze środków pochodzących z dotacji w wysokości 52.000,00 zł dokonano zapłaty za całość robót polegających na budowie pochylni dla osób niepełnosprawnych wraz z remontem pomieszczeń, w sytuacji gdy zgodnie z protokołem z częściowego odbioru robót z dnia 27 grudnia 2013 r., wykonano roboty na kwotę 35.000,00 zł. Pozostałe prace nie zostały zakończone. Zgodnie z aneksem nr 1 do umowy z dnia 9 grudnia 2013 r. wykonanie przedmiotu umowy przesunięto na dzień 10 stycznia 2014 r. Zaliczkową fakturę VAT nr 24/13 za niewykonane roboty na kwotę 17.000,00 zł wystawiono i opłacono w dniu 27 grudnia 2013 r.

Powyższym działaniem naruszono przepisy art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za

zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona. W związku z powyższym kwotę dotacji w wysokości 17.000,00 zł należało zwrócić na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego do dnia 31 stycznia 2014 r., stosownie do przepisów art. 168 ust. 6 wyżej cytowanej ustawy, zgodnie z którym dotacje celowe przyznane jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w części niewykorzystanej w danym roku, podlegają zwrotowi do budżetu państwa w części, w której zadanie nie zostało wykonane.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pana Piotra Wilgowicza – Kierownika GOPS w Iłowie-Osadzie (osoby odpowiedzialnej), przyczyną powstania powyższych nieprawidłowości było (cyt.): „*Budowa pochylni rozpoczęła się tak późno, gdyż już na etapie prac projektowych napotkano na utrudnienia. Przewidziana lokalizacja budowy pochylni kolidowała ze studzienką rewizyjną podłączoną do kanalizacji Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu. (...) Ponadto ze względu na okres zimowy i występowanie niskich temperatur nie wszystkie prace budowlane wykonawca mógł wykonywać codziennie. (...) Z uwagi na wykonanie większości prac Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej mógł dokonać częściowego odbioru prac i otrzymać fakturę za prace wykonane. Zastanawiając się co zrobić z pozostałą częścią dotacji rozważano dwie ewentualności. Jednym z rozwiązań było przerwanie prac i zwrot dotacji. (...). Drugim rozwiązaniem problemu trwających prac i nie ukończenia ich przed dniem 31.12.2013 r. było przesunięcie terminu zakończenia prac na możliwie najszybszy i realny termin w styczniu 2014 r. i wypłacenie wykonawcy zaliczki na poczet przyszłych prac. (...).*”

- 2.4.2. Błędnie zaklasyfikowano wydatki poniesione w rozdziale 85212 na koszty przesyłki kurierskiej – w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*, zamiast w § 4300 *Zakup usług pozostałych*, na podstawie faktury VAT nr 19/2013 z dnia 11 stycznia 2013 r. na kwotę 21,00 zł, czym naruszono przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Powyższe działanie skutkowało naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pani Anny Szulc – Głównego Księgowego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie (osoby odpowiedzialnej) przyczyną powstania powyższego uchybienia było omyłkowe zaklasyfikowanie wydatków poniesionych na koszty przesyłki kurierskiej w § 4210.

2.5. Ocena kontrolowanego obszaru.

W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań zleconych działalność jednostki – w związku, iż wielkość stwierdzonych odstępstw od stanu pożądanego stanowi 0,40% łącznej kwoty dotacji wykorzystanych na zadania zlecone – ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

[Akta kontroli: V.1-119]

3. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej

3.1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła **4.800,00 zł**. Środki wykorzystane zostały w **100%**.

3.2. Na podstawie sprawozdania z wykonania zadań w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2013 roku ustalono, że dotację wydatkowano zgodnie z zawartym z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumieniem, tj. na bieżące prace remontowe, porządkowe i pielęgnacyjne a także na wykonanie dwóch tablic: pamiątkowej i informacyjnej na terenie mogił z okresu II wojny światowej znajdujących się na terenie:

- lasu w Białutach,
- cmentarza parafialnego w Białutach,
- cmentarza parafialnego w Narzymiu,
- cmentarza parafialnego w Iłowie-Osada.

3.3. Sprawozdania z realizacji ww. zadania przekazano do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminach wynikających z zawartego Porozumienia.

3.4. W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: VI.1-10]

4. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego

4.1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 1.313.716,00 zł. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. dotacje w wysokości 1.313.395,00 zł, z czego wykorzystła 1.274.206,91 zł, tj. 97,02%.

Wykorzystane środki finansowe dotyczyły następujących rozdziałów:

- rozdział 75814 – 21.299,00 zł,
- rozdział 80103 – 6.624,00 zł,
- rozdział 80104 – 83.222,79 zł,
- rozdział 80106 – 10.350,00 zł,
- rozdział 85213 – 6.914,16 zł,
- rozdział 85214 – 536.100,89 zł,
- rozdział 85216 – 81.668,39 zł,
- rozdział 85219 – 95.325,67 zł,
- rozdział 85295 – 235.771,93 zł,
- rozdział 85415 – 196.930,08 zł.

4.2. Analiza zakresów czynności pracowników wynagradzanych w ramach otrzymanych dotacji wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów a przeznaczeniem dotacji na które została udzielona.

- 4.3. Na podstawie kontroli dokumentacji źródłowej stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wykorzystanie dotacji nastąpiło poprzez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.
- 4.4. Gmina Iłowo-Osada zapewniła wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej.
- 4.5. Stwierdzone nieprawidłowości.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Porozumienia znak: PS-I.3146.8.71.2013 z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie ustalenia dotacji na realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, Wójt Gminy Iłowo-Osada zobowiązał się do wydatkowania, na realizację tego programu, środków własnych w wysokości nie mniejszej niż 65.970,00 zł. W toku kontroli ustalono, że rzeczywisty udział środków własnych wynosił 65.955,16 zł, tj. o 14,84 zł mniej niż ustalono w Porozumieniu.

Powyższe działanie skutkowało zapewnieniem niewystarczającego wkładu własnego, a w konsekwencji niewywiązaniem się Wójta Gminy z ustaleń zawartych w zapisach powyższego Porozumienia.

Z wyjaśnień złożonych przez Panią Annę Szulc – Głównego Księgowego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie wynika, iż (cyt.): „*Taka realizacja wynika z mniejszej od planowanej ilości świadczeń w miesiącu grudniu 2013 (nieobecność uczniów w szkole) – wykonanie niższe o 14,64 zł. W ramach dożywiania zrealizowano także doposażenie stołówki w Zespole Szkół Nr 1 w Iłowie-Osadzie w kwocie 14.999,80 zł – realizacja mniejsza od planowanej o 0,20 zł. Różnica ta wynika z wyliczeń kwoty brutto i netto (podatek VAT). Łącznie nie wydatkowano ze środków własnych 14,84 zł.*”

Osoba odpowiedzialna – Pan Jan Przyborski Wójt Gminy Iłowo-Osada.

- 4.6. W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań własnych działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: VII.1-49]

5. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego

- 5.1. W 2013 r. w Gminie Iłowo-Osada przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego z wykorzystaniem środków budżetu państwa otrzymanych w ramach dotacji celowych, którego wartość nie przekraczała 14.000 € na podstawie art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907), tj. zniesienie barier architektonicznych dla pomieszczeń znajdujących się w Środowiskowym Domu Samopomocy w Iłowie-Osadzie – budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych wraz z remontem pomieszczeń.
- 5.2. Dokonano kontroli prawidłowości przeprowadzonego postępowania i nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

5.3. W zakresie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: VIII.1-13]

6. Należności oraz dochody budżetu państwa

6.1. Na dzień 31 grudnia 2013 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **2.524.441,65 zł** w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz.U. z 2008 r. Nr 207, poz. 1298) – 496,00 zł;
- rozdziale 85203 w § 0830 z tytułu opłat wnoszonych przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy, o których mowa w przepisach ustawy o pomocy społecznej – 8.573,08 zł;
- w rozdziale 85212 w łącznej wysokości 2.515.372,57 zł, tj.:
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 430.682,79 zł,
 - w § 0970 z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej – 491.033,46 zł,
 - w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 1.593.656,32 zł,o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. nr 1 poz.7 ze zm.).

6.2. Analiza prawidłowości ustalenia należności z tytułu specjalistycznych usług opiekuńczych oraz funduszu alimentacyjnego w 2013 r. wykazała, że były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

6.3. Jednostka dokonywała na koniec każdego miesiąca przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu funduszu alimentacyjnego, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, w łącznej wysokości **173.942,72 zł** (stan na 31 grudnia 2013 r.).

6.4. Na dzień 1 stycznia 2013 r. łączny stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **1.944.398,93 zł** i w ciągu roku wzrósł do **2.516.815,22 zł**, tj. o **572.928,36 zł**.

W sprawie przyczyn wzrostu należności wymagalnych w okresie kontrolowanym wyjaśnienie złożyły:

- Pani Anna Szulc – Główny Księgowy GOPS (cyt.): „*Wzrost należności wymagalnych w roku 2013 z tytułu odpłatności za usługi świadczone przez ŚDS wynika z nieuiszczania w terminie opłat przez uczestników w/w jednostki pomimo obowiązujących decyzji o ich ponoszeniu. W roku 2014 zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne w/w należności.*”;
- Pani Martyna Molska – referent w dziale świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (cyt.): „*Pracownik Działu Funduszu Alimentacyjnego każdorazowo przekazuje decyzje o przyznanych świadczeniach właściwym komornikom sądowym. (...). Dłużnicy w dużej mierze są osobami bezrobotnymi, nie posiadają prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych, nie mają rent, emerytur. Często znajdują się na*

utrzymaniu najbliższej rodziny. W związku z trudną sytuacją finansową nie wywiązują się ze zobowiązań alimentacyjnych."

6.5. Działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa podejmowane wobec 10 największych dłużników alimentacyjnych wskazują, że Gmina wypełniła dyspozycję zawartą w przepisach art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, które stanowią, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

6.6. Wystawione w 2013 r. upomnienia były rejestrowane w prowadzonej przez GOPS ewidencji wysyłanych upomnień, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).

Ponadto w 2013 r. wystawiono 53 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 323.427,94 zł, stosownie do przepisów § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.

6.7. W okresie kontrolowanym rozłożono na raty należności z tytułu funduszu alimentacyjnego i odsetek w łącznej kwocie 6.554,92 zł, na podstawie decyzji wydanej przez Wójta Gminy Iłowo-Osada wobec 1 wierzyciela. Rozłożenie na raty w kwocie po 200,00 zł miesięcznie do całkowitej spłaty zadłużenia, nastąpiło na wniosek dłużnika z uwagi na sytuację materialną i zdrowotną (opinia sądowa, a także karta informacyjna leczenia szpitalnego), stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto ustalono, że nie wystąpiły przypadki umarzania oraz odraczania terminów płatności należności stanowiących dochody budżetu państwa.

6.8. Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 4/2013 z dnia 21 lutego 2013 r., dochody budżetu państwa w wysokości **35.757,00 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **39.748,37 zł**, tj. w 111,16%.

6.9. Stwierdzone nieprawidłowości.

6.9.1. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego po zakończeniu okresu świadczeniowego 2012/2013 (wrzesień 2013 r.), wystawiano dopiero w miesiącach od stycznia do marca 2014 r., tj. ze znacznym opóźnieniem, czym naruszono przepisy art. 27 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy, w związku z art. 35 §§ 1, 2 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267), stosownie do których:

- organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki,
- niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone (...) w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi,

przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ,

- załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...).

Z wyjaśnień złożonych przez Panią Martynę Molską -- referenta w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego (osoby odpowiedzialnej) wynika, iż przyczyną uchybienia terminów określonych w art. 35 Kpa w zakresie wystawiania przedmiotowych decyzji był nadmiar obowiązków na zajmowanym stanowisku pracy.

- 6.9.2. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie w 2013 r. nie podejmowano działań wobec dłużników, mających na celu wyegzekwowanie zaległych kwot należności, wynikających z opłat wnoszonych przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w łącznej kwocie 1.605,15 zł. Powyższe działania dotyczyły 4 dłużników, a kwoty zaległych należności stanowiły od 50,61 zł do 82,39 zł.

W związku z powyższym Pani Anna Szulc – Główny Księgowy GOPS, złożyła następujące wyjaśnienie (cyt.): „Podczas mojej nieobecności w pracy do 7 października 2013 (zwolnienie lekarskie, urlop macierzyński i urlop wypoczynkowy) zastępowała mnie osoba niezatrudniona w chwili obecnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie, dlatego też nie znam przyczyny niewystawiania upomnień i tytułów wykonawczych w tym okresie. Po moim powrocie do pracy brak działań w tym zakresie spowodowany był zapewnieniami uczestników ŚDS o uregulowaniu należności. Po kilku rozmowach i zapewnieniach uczestników o zapłacie, należności nadal nie zostały uregulowane. W związku z tym, że są to m.in. osoby chore psychicznie dalsze próby rozmów nie miały sensu, dlatego też postępowanie egzekucyjne dotyczące należności z tytułu odpłatności za usługi świadczone przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Iłowie-Osadzie zostało wszczęte w roku 2014.”

Powyższe działanie skutkowało niedochodzeniem należności Skarbu Państwa w łącznej kwocie **1.605,15 zł**.

- 6.9.3. Ustalono, że w Urzędzie Gminy w kontrolowanym okresie wystąpiły 4 przypadki nieterminowego przekazywania na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego dochodów budżetu państwa w łącznej kwocie **484,71 zł**, czym naruszono przepisy art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skutkowało to powstaniem zaległości na rachunku dochodów budżetu państwa.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Barbara Pokropska – podinspektor ds. księgowości budżetowej (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, iż przyczyną uchybienia terminów przekazania dochodów z tytułu udostępniania danych osobowych było niedopatrzenie, natomiast pozostałe nieterminowo odprowadzone dochody, które należało przekazać do dnia 8 stycznia 2014 r., zostały pomyłkowo przekazane w dniu 14 stycznia 2014 r. razem z dochodami wg stanu na dzień 10 stycznia 2014 r.

- 6.9.4. W Urzędzie Gminy, na rachunku budżetu, dochody z tytułu udostępniania danych osobowych księgowano na koncie rozrachunkowym 240 *Pozostałe rozrachunki – dowody*, co było niezgodne z załącznikiem nr 2 (plan kont dla jednostek samorządu terytorialnego) do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2013 r., poz. 289), stosownie do którego do ewidencji dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa służy konto 224 *Rozrachunki budżetu*.

Powyższe działanie skutkowało dokonaniem księgowania na niewłaściwych kontach, a w związku z tym zniekształceniem sald na tych kontach.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła Pani Barbara Pokropska – podinspektor ds. księgowości budżetowej (osoba odpowiedzialna), z którego wynika, że (cyt.): „(...) wpływy dochodów danych osobowych do końca 2013 roku były pomyłkowo księgowane na koncie 240. Z dniem 1 stycznia 2014 roku są klasyfikowane na koncie 224.”

[Akta kontroli: IX.1-83]

- 6.10. W zakresie należności oraz dochodów budżetu państwa działalność jednostki, pomimo stwierdzonych odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

W dniu 23 czerwca 2014 r. Wójt Gminy Iłowo-Osada, pismem z dnia 20 czerwca 2014 r., znak SG.1710.1.2014, wniósł zastrzeżenia do Projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 12 czerwca 2014 r., znak j.w., dotyczące wykorzystania dotacji przez zapłatę za niezrealizowane zadanie, polegające na budowie pochylni dla osób niepełnosprawnych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Iłowie-Osadzie, które zostały **oddalone w całości**.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna z uchybieniami) wynika z faktu, iż stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego miały jednostkowy charakter lub ich wielkość nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.:

- wykorzystanie dotacji w wysokości 17.000,00 zł przez zapłatę za niezrealizowane zadanie, na które dotacja była udzielona, stanowiło 0,4% łącznej kwoty dotacji wykorzystanych na zadania zlecone,
- nieterminowe przekazywanie zrealizowanych dochodów budżetu państwa z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych oraz z tytułu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu, stanowiło 1,22% ogółu dochodów zrealizowanych w kontrolowanym okresie,
- niepodejmowanie działań wobec dłużników, mających na celu wyegzekwowanie zaległych kwot należności, wynikających z opłat wnoszonych przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy stanowiło 0,06% łącznego stanu należności związanych z realizacją zadań zleconych,
- nieterminowe wystawianie decyzji administracyjnych dotyczących należności z tytułu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – nie miało wpływu na ściągalność zaległych kwot należności,

- zapewnienie niewystarczającego wkładu własnego na realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, stanowiło znikomą kwotę, tj. 14,84 zł,
- nieprawidłowe księgowania dotyczące dochodów budżetu państwa z tytułu udostępniania danych osobowych stanowiły 1,24% ogółu wykonanych dochodów budżetu państwa,
- nieprawidłowe sporządzanie jednostkowych i zbiorczych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ za IV kwartał 2013 r. dotyczyło niewykazywania kwoty dochodów przekazanych odpowiednio do dnia 8 i 5 stycznia 2014 r. i stanowiło 0,1% ogółu dochodów wykonanych, wykazanych w sprawozdaniu,
- nieprawidłowe klasyfikowanie wydatków stanowiło 0,01% ogółu wydatków rzeczowych poniesionych w kontrolowanym obszarze.

Jednakże, mając na uwadze powyższe, zalecam podjęcie wszelkich działań w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych przypadków, nawet gdy dotyczą one niewielkich kwot środków budżetowych, a w szczególności wnoszę o:

1. Zobowiązanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do dokonywania, ze środków dotacji, zapłaty jedynie za faktycznie zrealizowane przez Wykonawców zadania określone w zawieranych umowach.

Ponadto, wzywam do niezwłocznego dokonania zwrotu kwoty dotacji w wysokości 17.000,00 zł na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami liczonymi od dnia 1 lutego 2014 r. W przypadku braku zwrotu kwoty dotacji, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji nakazującej zwrot ww. kwoty.

2. Zobowiązanie pracownika wykonującego zadania w zakresie realizacji dochodów budżetu państwa do terminowego ich odprowadzania i prawidłowego ujmowania w ewidencji księgowej na koncie rozrachunkowym 224 *Rozrachunki budżetu*.
3. Bieżące podejmowanie działań mających na celu wyegzekwowanie należności budżetu państwa wynikających z opłat wnoszonych przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy, poprzez bezzwłoczne wystawianie upomnień lub tytułów wykonawczych wobec dłużników, po bezskutecznym upływie terminu określonego w decyzjach.
4. Zobowiązanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do terminowego wystawiania decyzji administracyjnych dotyczących należności z tytułu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego.
5. W przypadku realizacji zadań własnych, dofinansowywanych ze środków dotacji -- zapewnienie wkładu własnego w wysokości określonej w obowiązujących przepisach prawa lub zawieranych porozumieniach (umowach) z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim.
6. Zobowiązanie pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracownika Urzędu Gminy, sporządzających sprawozdania budżetowe Rb-27ZZ (jednostkowe i zbiorcze) z wykonania planu dochodów budżetu państwa, do prawidłowego ich sporządzania, poprzez wykazywanie w kolumnie 8 *Dochody przekazane* kwot dochodów

przekazanych odpowiednio do dnia 5 i 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym.

7. Zobowiązanie pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wykonującego zadania w zakresie realizacji wydatków do prawidłowego ich klasyfikowania, tj. wydatki budżetowe ponoszone na koszty przesyłek kurierskich w § 4300 *Zakup usług pozostałych*.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Marian Podziewski

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia 2014 -07- 10

Podpis

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrol Finansowej

Andrzej Skibicki

